

Bestyrelsen
Højbo Friskole
Kalundborgvej 49
4591 Føllenslev

Eksternt tilsyn med Højbo Friskole

22.04.2017

Tilsynet med Højbo Friskole, skolekode 30 10 08, er foretaget af certificeret tilsynsførende, skoleleder, MPA, Poul Erik Hovelsø.

Tilsynet er gennemført ved overværelse af undervisningen torsdag den 20. april 2017. Tilsynet er desuden gennemført ved flere samtaler med skolens leder Jeanne Schou og samtaler med undervisere og elever i løbet af tilsynet. Videre baserer tilsynet sig på gennemsyn af bl.a. undervisningsmidler og skolens hjemmeside.

Skolen har undervisning fra børnehaveklasse – 9. klasse, og under tilsynsbesøget overværede jeg specifikt undervisningen i følgende fag: Dansk i 2. kl og matematik i 6. og 9. kl. og engelsk i 5. kl.

Tilsynsrapporten er udarbejdet på grundlag af overværelse af undervisningen i et omfang, der svarer til kravene i kapitel 3, § 9 a, stk. 1-3 og kapitel 3, § 9 d i bekendtgørelse af lov om friskoler og private grundskoler m.v. samt på grundlag af ovennævnte samtaler.

Under mine løbende samtaler med skoleleder Jeanne Schou, har jeg igen fået et godt indblik i skolens dagligdag og udviklingstanker, og jeg oplever en vedvarende stor entusiasme, engagement og glæde omkring skolen og skolens hele virke.

Som tilsynsførende skal jeg vurdere:

Om skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Jeg konstaterer, at skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering til fulde står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Under mit besøg har jeg overværet en god og kvalificeret undervisning i alle fag, og undervisningen på de forskellige klassetrin er godt tilpasset det pågældende klassetrin, lige som der også gives mulighed for at tilgodese den enkelte elev på hans/hendes aktuelle niveau.

Den observerede undervisning er i god overensstemmelse med Undervisningsministeriets officielle fagmål.

Elevernes standpunkt i dansk, engelsk og matematik?

I undervisningen benyttes et bredt udvalg af undervisningsmaterialer, og alle materialer er målrettet det aktuelle klassetrin. Endvidere bruges der generelt relevant fagsprog, termer og modeller, som er passende for det pågældende niveau.

I matematik i 6. klasse overværede jeg sidste halvdel af en dobbeltlektion, hvor eleverne arbejdede i smågrupper med et bredt udvalg af forskellige opgavetyper: Fx areal og rumfang af forskellige figurer, reduktioner mv., og jeg var særdeles tilfreds med elevernes engagement, gensidige hjælpsomhed og positive indstilling, som varede i hele lektionen.

Læreren havde således gode muligheder for at komme rundt til de forskellige grupper og give støtte og vejledning undervejs.

Jeg havde selv mulighed for at hjælpe flere af grupperne med løsning af specifikke opgaver og havde her nogle samtaler med eleverne omkring deres opfattelse af niveau, egne evner mv., og det var dejligt at fornemme elevernes imødekommenhed og løsningsorienterede tilgang til faget.

I dansk i 2. klasse var temaet "diktat", og eleverne benyttede her et bogsystem, der arbejder med tre faglige niveauer, og det var tydeligt, at eleverne var fortrolige med arbejdsformen og havde en klar fornemmelse af eget niveau. Udgangspunktet var, at såfremt eleverne havde klaret forrige diktat med få fejl, var det en god ide at udfordre sig selv og forsøge med et sværere niveau. Diktaten blev indledningsvis gennemgået og forklaret, og eleverne skulle herefter skrive de dikterede ord.

Under rettedelen skulle eleverne rette sidemandens opgave, og afslutningsvis var der yderligere tid til at øve/arbejde med relevante ord.

I lektionen var der foruden læreren også en støtteperson, der kunne gå til hånd, hvis enkelte elever havde behov for dette.

Også i denne lektion havde jeg mulighed for at tale med enkelte elever, lige som jeg havde mulighed for at vurdere fx skriveretning, bogstavformer, fejltyper mv.

Igen oplever jeg positive, frimodige og hjælpsomme elever, der generelt arbejder godt, fokuseret og alderssvarende, og som får god støtte og opmuntring fra læreren.

I engelsk i 5. klasse blev der arbejdet med verber, og eleverne skulle bl.a. notere 10 verber, der skulle læres til den efterfølgende lektion.

Efterfølgende blev der i smågrupper arbejdet med wh-spørgsmål fx what, when, where, who etc., og i denne forbindelse fik eleverne udleveret et spørgeark, hvor de skulle skrive et passende wh-ord til en given sætning.

Under denne øvelse havde jeg igen mulighed for at hjælpe eleverne, og også her oplevede jeg positive og hjælpsomme elever.

Timen afsluttedes med legen "Simon Says", som eleverne havde helt styr på, og som foruden lyttetræning også gav mulighed for at få bevægelse integreret i lektionen.

Den afsluttende lektion var matematik i 9. klasse, hvor der var klargøring/repetition til de kommende FP 9 prøver.

Aktuelt var klassen i gang med problemregning i form af et tidligere prøvesæt og skulle nu klargøre til en færdighedstest på tid. Testen foregik i pc-programmet "matematikfessor" og bød på varierede opgavetyper. For at markere et lille break fra problemregning til færdighedsregning fik eleverne udleveret ærteposer, så de kunne øve lidt krydsordination og få bevægelse inden færdighedstesten.

Eleverne arbejdede fokuseret og godt omkring opgaveløsningen og havde også tid til at hjælpe hinanden, når dette var nødvendigt.

Ligeledes var læreren i konstant bevægelse rundt til de forskellige elever/grupper for at støtte, forklare, eksemplificere mv., og jeg fornemmede et rart elev/lærer forhold baseret på faglig autoritet og tillid.

Under testen talte jeg med enkelte af eleverne om sværhedsgraden og oplevelsen af niveauet, og igen oplevede jeg positive og hjælpsomme elever.

Som tilsynsførende skal jeg som nævnt sikre, at skolens undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, og i denne sammenhæng skal jeg specifikt føre tilsyn med elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk.

Dagens overværelse af lektionerne i de pågældende fag sammenholdt med mine samtaler med skoleleder, elever og undervisere samt skolens resultater ved FP 9 gør, at jeg føler mig helt tryk ved det faglige niveau i ovennævnte fag og på skolen generelt. Det er mit klare indtryk, at elevernes faglige standpunkt er meget tilfredsstillende.

Om undervisningssproget er dansk, herunder hvilke kompetencer den enkelte skal besidde for at kunne anses for at leve op til kravet?

Undervisningssproget er dansk, og underviserne benytter fagtermer, der er relevante og tilpasset det aktuelle fags niveau og indhold.

Om skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre, samt udvikler og styrker elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene?

Jeg vil karakterisere Højbo Skole som en "glad" skole, hvor trivsel og omsorg for hinanden er højt prioriteret, og som "gæst" fornemmer man hurtigt en både positiv og inkluderende holdning på skolen.

Jeg oplever elever, der er gode til at hjælpe hinanden, og som har omsorg for hinanden. Dette er tydeligt både i undervisningslektioner og i fx frikvarterer, hvor skolens fantastiske udearealer med boldbaner, parkourbane etc. benyttes af en masse glade og aktive børn.

Under mit besøg på skolen oplevede jeg ingen elever, der drillede, talte grimt til hinanden eller på nogen måde opførte sig negativt over for kammeraterne, men som nævnt oplevede jeg

hjælpsomme og positive elever i alle lektioner.

Jeg oplevede også, at eleverne er velkomne i såvel personalerummet som på skolelederens kontor, og det er tydeligt, at der bliver lyttet til eleverne, og at de voksne omkring eleverne tager dem alvorligt.

Og dejligt at se, at skolelederen også har tid til tage sig af en elev, der har det dårligt: - får talt med eleven, får ringet til hjemmet og finder en sofa, hvor eleven kan ligge og slappe af.

Som nævnt fik jeg talt med flere elever, og af disse var der en del, der oplyste, at de var flyttet til Højbo grundet fx dårlig trivsel på en anden skole, og at de havde det meget bedre nu.

I forhold til demokrati og ligestilling er det helt grundlæggende, at det enkelte individ føler sig set, hørt, og respekteret, og jeg finder, at elevernes stemme er en helt essentiel del af Højbo Friskoles dagligdag.

Alle kan få/får taletid, og alle bliver mødt.

Jeg fornemmer, at eleverne har forståelse for, at man i et demokrati ikke kun ser på egne fordele, men også på det fælles bedste, og forståelsen for en sådan medborgeridentitet er også helt nødvendig for, at klassefællesskabet eller skolefællesskabet kan fungere ordentligt.

Videre vil jeg igen blot fremhæve, at lektionerne er præget af positiv dialog mellem underviser og elever, og lærerne er gode til at komme rundt til den enkelte elev og skabe et inkluderende læringsmiljø.

Organisering af undervisningen, rammerne herfor samt arbejdsformerne?

Under besøget oplevede jeg et højt aktivitetsniveau hos eleverne i form af pararbejde, gruppearbejde, individuelle perioder og klasseundervisning, og der er et vedvarende fokus på elevernes sociale relationer og evner.

Jeg oplever generelt, at underviserne får inddraget alle elever og er gode til at have blik for den enkelte elev. Det faglige niveau er rimeligt og afstemt i forhold til det aktuelle klassetrin og elevgruppen, og valget af arbejdsformer og organisering er passende i forhold til den aktuelle læringssituation.

Jeg vurderer endvidere, at det anvendte undervisningsmateriale har et tilfredsstillende fagligt og pædagogisk niveau.

Differentiering af undervisningen i forhold til den enkelte elevs behov og forudsætninger?

Differentieringen af undervisningen ses på flere niveauer, og jeg kan her nævne, at en af eleverne fortalte, at vedkommende også modtog supplerende undervisning i det pågældende fag, og på mit spørgsmål om, hvad der virkede bedst, var svaret, at kombinationen af supplerende undervisning på et lille hold sammenholdt med klasseundervisningen virkede hensigtsmæssigt og godt, og eleven var glad for begge typer undervisning.

I dansktimen benyttedes differentierede materialer, og der var ligeledes en støtteperson til stede under hele lektionen.

Lærerne havde endvidere et godt kendskab til eleverne og kunne bruge tid på de elever, der oplevede faglige udfordringer og endelig var min oplevelse, at eleverne var gode til at hjælpe hinanden parvist eller i grupperne.

Skolens sikring af elevernes mulighed for alsidig personlig udvikling?

Jeg oplever, at skolen i høj grad tilgodeser mange sider af elevernes personlighed: Der er fokus på faglige færdigheder og kompetencer, der er fokus på musiske oplevelser, der er fokus på fysiske udfoldelser og der er fokus på æstetik og kreative processer.

Dette fremgår også af skolens hjemmeside, men vigtigst er dog, at dette også opleves som håndgribelige og naturlige dele af skolehverdagen.

Modtagne donationer på over 20.000 kr.?

Som nyt element i tilsynet skal jeg som tilsynsførende tilsikre, at informationer om alle donationer, der overstiger 20.000 kr. er offentligt tilgængelige, og jeg har modtaget følgende oplysninger fra skoleledelsen:

Højbo Friskole Kalundborgvej 49. 4591 Føllenslev, har modtaget 50.000 kr. af Højbos Venner (Støtteforening) til hjælp til etablering af en parkour bane til en værdi af 130.000 kr.

Yderligere kommentarer i forbindelse med tilsynet.

Tilsynsbesøget har igen været en rigtig positiv oplevelse og foruden at fremhæve en god faglighed, vil jeg afslutningsvis igen betone skolens tydelige fokus på fællesskab, trivsel og gode relationer i vid forstand. Steen Hildebrandt udtrykker det sådan: " at det der er let at måle, ja det måler vi, mens det, der er svært at måle, ja, det måler vi ikke! Det er fx svært at måle solidaritet, fællesskab, omsorg, sammenhængskraft, kreativitet mv. Efter min mening er der tale om en underkendelse af fællesskabet, som jeg finder meget trist, for vi er ikke noget uden for fællesskabet, vi er sociale væsener."

Jeg er meget enig i denne betragtning, og det er korrekt, at det er svært at måle dette, men på Højbo kan man til gengæld mærke det!

Poul Erik Hovelsø

Skoleleder, MPA

Annettesvej 8

9000 Aalborg